

בבית המשפט העליון

בש"א 8278/16

כבוד השופטת ע' ברון

לפני :

המבקשות :

1. מי אונו בע"מ
2. מי שבע תאגיד אזורי למים ולביוב בע"מ
3. מי יבנה בע"מ
4. ת.מ.ר. תאגיד מים וביוב אזורי
5. מי חדרה בע"מ
6. מי שקמה בע"מ
7. מעיינות אתא בע"מ
8. מי ציונה בע"מ
9. מי גבעתיים בע"מ
10. מניב ראשון בע"מ
11. מי ברק בע"מ

נ ג ד

המשיבה :

רשות המסים - פקיד שומה מחוז גוש דן, מחוז
דרום, מחוז חיפה, מחוז מרכז

בקשה לאיחוד דיון

בשם המבקשות 1-5 :

עו"ד יוגב מינס ; עו"ד יונתן מוטעי

בשם המבקשת 6 :

עו"ד עמיחי וינברגר

בשם המבקשת 7 :

עו"ד עמית קריגל

בשם המבקשת 8 :

עו"ד שי עינת

בשם המבקשת 9 :

עו"ד מאיר אקוניס ; עו"ד גידי פרישטיק

בשם המבקשת 10 :

עו"ד אחיקם שוסטר

בשם המבקשת 11 :

עו"ד חנה זיכל

בשם המשיבה :

עו"ד יאיר זילברברג

החלטה

לפניי בקשה לפי תקנה 7 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות), לאיחוד הדיון באחד-עשר ערעורי מס, שהוגשו לארבעה בתי משפט שונים: ע"מ 15-11-57754, ע"מ 15-12-5137 ו-ע"מ 15-12-7161, שהגישו המבקשות 1, 9 ו-11, בהתאמה, לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו; ע"מ 15-01-35847, שהגישה המבקשת 2 לבית המשפט המחוזי בבאר שבע; ע"מ 15-12-55940, ע"מ 16-01-40586, ע"מ 16-05-48538, ע"מ 15-12-53505 ו-ע"מ 16-01-40430, שהגישו המבקשות 3, 4, 6, 8 ו-10, בהתאמה, לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד; ע"מ 16-05-25373 ו-ע"מ 16-08-36775, שהגישו המבקשות 5 ו-7, בהתאמה, לבית המשפט המחוזי בחיפה.

המבקשות הן תאגידי מים וביוב הפועלים ברשויות מקומיות שונות. כנטען בבקשה, המבקשות פעלו לפי הנחיות הרשות הממשלתית למים ולביוב בכל הנוגע לעריכת דוחותיהן הכספיים, ובכלל זה זקפו כהכנסה רבע בלבד מבין התקבולים השנתיים מהיטלי פיתוח. ואולם בשנת 2015 החלה המשיבה להוציא לידי המבקשות שומות בצו, שבהן הורתה להן להכיר כהכנסה בסך כל התקבולים מההיטלים; ומכאן הערעורים. בבקשה מצוין כי ביסוד הערעורים מצויה מחלוקת בין שתי רשויות של המדינה, וכי מתנהל ביניהן "דיאלוג" לשם יישוב הסכסוך, שאף הובא לפני המשנה ליועץ המשפטי לממשלה. עם זאת נכתב כי "על מנת שלא להחמיץ את זכותן לערער על השומות ומטעמי זהירות", הוגשו הערעורים השונים נושא בקשה זו. נטען כי הואיל והשאלות המשפטיות המרכזיות משותפות לכל ההליכים ומוצפת בהם "סוגיה מנהלית רוחבית", איחוד הדיון בהם יביא לייעולו וימנע כפל התדיינות וסיכון למתן החלטות סותרות על-ידי בתי משפט שונים באותו עניין. עוד מצוין בבקשה כי ישנם ארבעה ערעורים נוספים שבהן עולה הסוגיה דנן, אך המערערות באותם הליכים בחרו שלא להצטרף לבקשה משום שבענייניהן מתעוררות שאלות ייחודיות שאינן משותפות ליתר ההליכים.

המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת שדינה להידחות, "למצער לעת עתה". זאת משום שההליכים מצויים בשלבים מקדמיים ביותר, כאשר רק בשניים מתוכם הוגשו הודעות המפרשות את נימוקי הערעור. משכך, טרם נקבעו גדרי המחלוקת בהליכים השונים, ולא ניתן לבחון באופן מושכל אם לצד השאלות המשותפות ישנן שאלות פרטניות שעולות ביחס לכל מבקשת, ושביורן במאוחד לא יביא אלא לסרבול הדיון. בנוסף, המשיבה טוענת כי ככל שהסכסוך המרכזי ייושב בין רשויות המדינה באופן שייתר הכרעה שיפוטית – "מגמה שמסתמנת" – אזי ממילא יוותרו לפני בתי המשפט רק השאלות הפרטניות.

לאחר עיון בבקשה ובתגובה לה, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. אמנם דומה שהשאלות המשפטיות המרכזיות משותפות לכלל ההליכים הנדונים, ואולם לא שוכנעתי כי איחוד הדיון יביא לייעולו. זאת משום שהתשתית העובדתית שבבסיס כל ערעור היא שונה, בהתאם לנסיבותיה של כל מבקשת ולסוגיות השונות העולות בערעור שהגישה; מדובר במספר רב של ערעורים ונראה כי הם בעלי היקף בלתי-מבוטל, ובירורם במאוחד עלול להביא להימשכות ההליכים שלא לצורך. בנוסף, ממילא קיימים הליכים נוספים שבהם יידרשו בתי המשפט לדון באותה סוגיה המועלית בערעורים דנן.

עם זאת אציין כי ראוי שבתי המשפט שהתיקים מונחים לפתחם יבחנו שמא מוטב לעכב את ההליכים הנדונים לפנייהם, עד אשר תתקבל הכרעה באחד הערעורים. ההליך שהוגש הראשון בזמן הוא ע"מ 15-01-35847 (מחוזי ב"ש), אך בבקשה נטען כי ההליך ב-ע"מ 15-12-53505 (מחוזי – מרכז) מצוי בשלב המתקדם ביותר מבחינה דיונית, והתבקש לאחד את הדיון בבית המשפט המחוזי מרכז, ולקבוע כי ערעור זה יהא התיק המוביל. כמו כן יוער כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מן האפשרות להגיש לבתי המשפט שבהם נדונים מספר הליכים בקשה לאחד את הדיון בהם, לפי תקנה 520 לתקנות.

ניתנה היום, ה' בחשון התשע"ז (6.11.2016).

ש ו פ ט ת